

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **T. S.**

oskarżonego o czyn z art. 230 § 1 k.k. i in.

w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 maja 2024 r.

w przedmiocie skargi obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 11 stycznia 2024 r., sygn. akt IV Ka 1524/23

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Myślenicach

z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 184/17

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 27 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 437 z późn. zm.)

p o s t a n o w i ł:

- 1. pozostawić skargę bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć T. S. kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Myślenicach wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 184/17, stosując art. 4 § 1 k.k.:

1. na zasadzie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. uniewinnił oskarżonego T. S. od popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
2. na zasadzie art. 632 pkt 2 k.p.k. stwierdził, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Sąd Okręgowy w Krakowie – po rozpoznaniu apelacji prokuratora – wyrokiem z dnia 11 stycznia 2024 r., sygn. akt IV Ka 1524/23, uchylił ww. wyrok Sądu Rejonowego w Myślenicach i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Od ww. wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie obrońca T. S. wniósł skargę w trybie art. 539a § 1 k.p.k., zaskarżając to orzeczenie w całości.

Skarżący zarzucił:

1. obrazę przepisu art. 9 oraz art. 178 pkt 1 i art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 2 TUE oraz art. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady /UE/2016/343 z dnia 9.11.2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym /Dz. Urz. UE L z 2016 r. nr 65 s.1/ - poprzez wydanie zaskarżonego wyroku w składzie orzekającym:
 1. z udziałem sędzi E.K. delegowanej do Sądu Okręgowego w Krakowie z Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie oraz
 2. z udziałem sędziego R.L., co do którego wniosek obrońcy o jego wyłączenie nie został uwzględniony postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. IV Ko 148/23 - wydanym przez sędzię Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie – M.K., delegowaną do sądu II instancji – „*art 439 par 2 kpk*”;
3. obrazę art. 41 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez wydanie zaskarżonego wyroku z udziałem sędziego R.L., co do którego istnieje okoliczność, która może wywoływać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w niniejszym postępowaniu – „*art 439 par 1 pkt 1 kpk*”.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o „*uchylenie zaskarżonego wyroku w całości*”.

Skarga ta została przyjęta zarządzeniem Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 13 marca 2024 r., sygn. akt IV WSU 2/24, i wraz z aktami sprawy przekazano ją Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest niedopuszczalna z mocy ustawy – i ta konstatacja implikowała wydanie postanowienia o pozostawieniu skargi bez rozpoznania.

W przedmiotowej sprawie akt oskarżenia został wniesiony do sądu w dniu 5 stycznia 2009 r. (k.887-889, t.V), natomiast przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego, traktujące o skardze na wyrok sądu odwoławczego, stosuje się do spraw, w których postępowanie jurysdykcyjne zostało zainicjowane aktem oskarżenia wniesionym do sądu po dniu 30 czerwca 2015 r. Wynika to jednoznacznie z treści art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 437 z późn. zm.). Stanowisko to zostało wyrażone i następnie podtrzymane w licznych judykatach Sądu Najwyższego (zob. m.in. postanowienia: z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, OSNKW 2016, z. 10, poz. 70; z dnia 22 listopada 2016 r., IV KS 2/16; z dnia 20 grudnia 2016 r., II KZ 45/16; z dnia 6 marca 2017 r., V KS 2/17; z dnia 21 kwietnia 2017 r., VI KS 1/17; z dnia 26 lipca 2017 r., VI KS 4/17; z dnia 22 lutego 2019 r., III KS 3/19).

Irrelevantna pozostaje przy tym okoliczność, że wyrok Sądu Rejonowego w Myślenicach z dnia 4 kwietnia 2023 r. jest kolejnym orzeczeniem pierwszoinstancyjnym wydanym w niniejszej sprawie, co stanowi konsekwencję uchylenia wcześniejszego wyroku sądu *a quo* przez sąd odwoławczy i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 14 marca 2017 r., IV Ka 1212/16). Istotna jest tu uwaga, że w postępowaniu odwoławczym, które zakończone zostało wyrokiem stanowiącym przedmiot skargi obrońcy, zastosowanie ma nadal przepis art. 437 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., a to z uwagi na regułę określoną w art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. (Dz.U.

z 2013 r. poz. 1247 z późn. zm.). Na mocy tego przepisu w sprawach, w których przed 1 lipca 2015 r. wniesiono do sądu akt oskarżenia, rzeczony art. 437 § 2 k.p.k. należy stosować w brzmieniu dotychczasowym – a więc niezawierającym wprowadzonych później ograniczeń co do uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (por. obecnie obowiązujący art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Instytucja skargi na kasatoryjny wyrok sądu odwoławczego ma gwarantować przestrzeganie wspomnianych ograniczeń. Skarga ta została bowiem przewidziana jako element wspierający nowy, apelacyjno-reformatoryjny model orzekania przez sądy odwoławcze, związany z nowym brzmieniem art. 437 § 2 k.p.k. (obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r.), który jedynie w ściśle określonych przypadkach pozwala sądowi odwoławczemu na uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarga na taki wyrok sądu odwoławczego uprawnia więc strony postępowania karnego do zainicjowania kontroli prawidłowości uchylenia się przez sąd odwoławczy od reformatoryjnego rozstrzygnięcia w postępowaniu apelacyjnym. Przed nowelizacją art. 437 k.p.k. funkcjonowanie takiej skargi nie miałoby racji bytu, albowiem przepis ten do dnia 30 czerwca 2015 r. nie zawierał żadnych skonkretyzowanych ograniczeń uchylenia wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Funkcjonowanie skargi w ówczesnych warunkach było więc wykluczone (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, OSNKW 2016, nr 10, poz. 70).

Stąd też uchylenie po dniu 1 lipca 2015 r. przez sąd odwoławczy wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania – w sprawach zainicjowanych aktem oskarżenia przed dniem 1 lipca 2015 r. – nie stwarza możliwości wniesienia skargi w trybie art. 539a § 1 k.p.k. od kolejnego kasatoryjnego orzeczenia sądu odwoławczego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 marca 2018 r., IV KZ 9/18, LEX nr 2499868).

Konkludując, wniesiona przez obrońcę skarga jest niedopuszczalna z mocy ustawy, co w konsekwencji wywołało konieczność pozostawienia jej bez rozpoznania. Jako podstawę niniejszego rozstrzygnięcia należało przyjąć przepisy art. 27 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 przywołanej wyżej

ustawy z dnia 11 marca 2016 r. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 dnia 2021 r., IV KS 53/21, LEX nr 3322045).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[PGW]

[ms]